

UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Førsteamanuensis Ivar Alvik

Petroleumskontrakter: Introduksjon

UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Faget – overblikk

- “Dynamisk kontraktsrett”
- Funksjonelt utgangspunkt - sammenhengen mellom faktum og jus
- Petroleum som den praktiske virkelighet

UiO Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Petroleumsvirksomheten i Norge

- Norges største næring – offshoreproduksjon av olje og gass
- 40 årig historie – fra oppdagelsen av Ekofisk i 1969
- I tillegg til produksjon på norsk sokkel også omfattende leverandørvirksomhet utenfor Norge

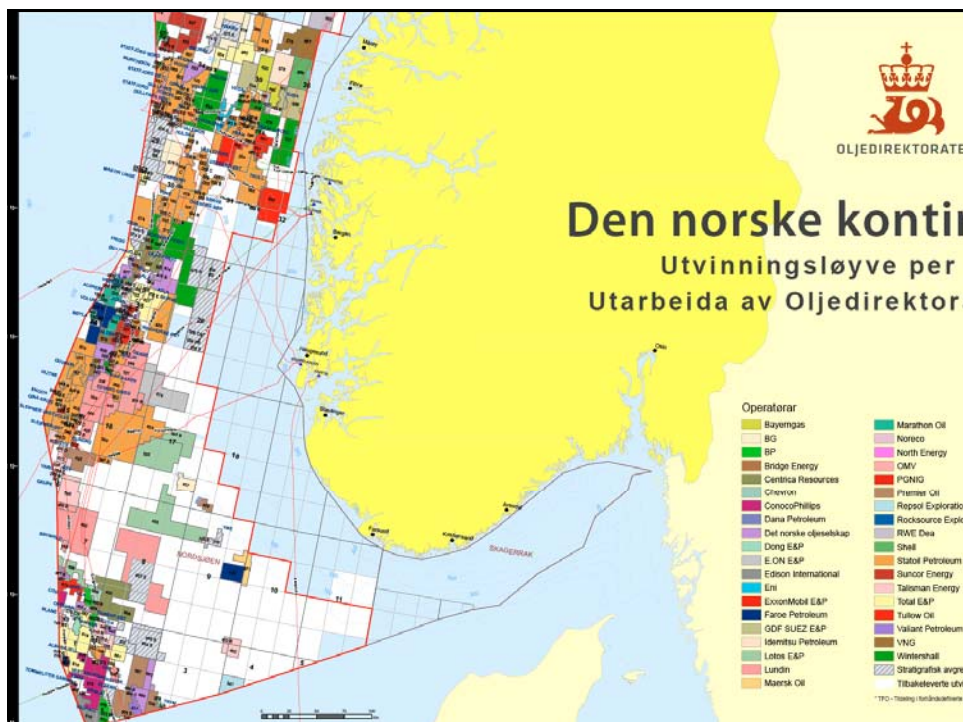
UiO Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Petroleumsvirksomheten – rettslige rammer

- Folkerett – retten til ressursene
- Statsrett – ytre rammer for virksomhetsstyringen
- Forvaltningsrett – konsesjonssystemet, praktisk organisering og styring
- Kontraktsrett – prosjektgjennomføring, forholdet mellom aktørene
- Også selskapsrett, panterett, forsikringsrett mv

Offentligrettslig rammeverk – konsesjonssystemet

- Petroleumsloven og petroleumsforskriften
- Statens eiendomsrett til ressursene – Petrl § 1-1
- Utgangspunktet for virksomheten er utvinningstillatelsen – Petrl § 3-3
- Gis alltid til gruppe av oljeselskaper under ledelse av en operatør – Petrl § 3-7

Særlig om utvinningstillatelsen – “konsesjonen”

- Enerett til leting og utvinning innenfor definert område (“blokk”)
- Kombinert med arbeidsforpliktelse, tildels basert på forhandlinger
- Enerett, men ikke *rett* til å sette i gang utbygging og produksjon – forutsetning om PUD iht Petrl § 4-2
- Vanlig å stille vilkår om norsk rett og norske kontraktstradisjoner for alle kontrakter som inngås på grunnlag av tillatelsen

Samarbeidet i rettighetshavergruppen

- Samarbeidsavtalen – [standard avtalevilkår som er et konsesjonsvilkår](#)
- Interessentskap – selskapskonstruksjon
- Regulerer beslutninger/stemmerett, operatørens fullmakter, økonomiske forhold mv
- Kontrakter inngås normalt av operatøren på vegne av interessentskapet

Sikkerhetsregelverket

- Omfattende offentligrettslige krav til organisering og styring av virksomheten, utstyr/innretninger, aktiviteter mv
- [Rammeforskriften + 4 spesialforskrifter](#)
- Underlagt Petroleumstilsynet som koordinerende myndighet, omfattende krav om tillatelser – feks SUT
- Kontraktsrettslig relevans som krav til leveransen/kontraktsgjenstanden

Petroleumskontrakter: ulike kontraktstyper

- Letefasen – seismikktjenester, borekontrakter
- Utbyggingsfasen – **prosjektering, bygging og installasjon, undervannsentreprise**, boretenester, fartøystjenester, helikoptertransport
- Produksjonsfasen – **drift og vedlikehold**, boretenester, fartøystjenester, **lagring, transport**, helikoptertransport
- Avslutningsfasen – fjerning

UiO Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

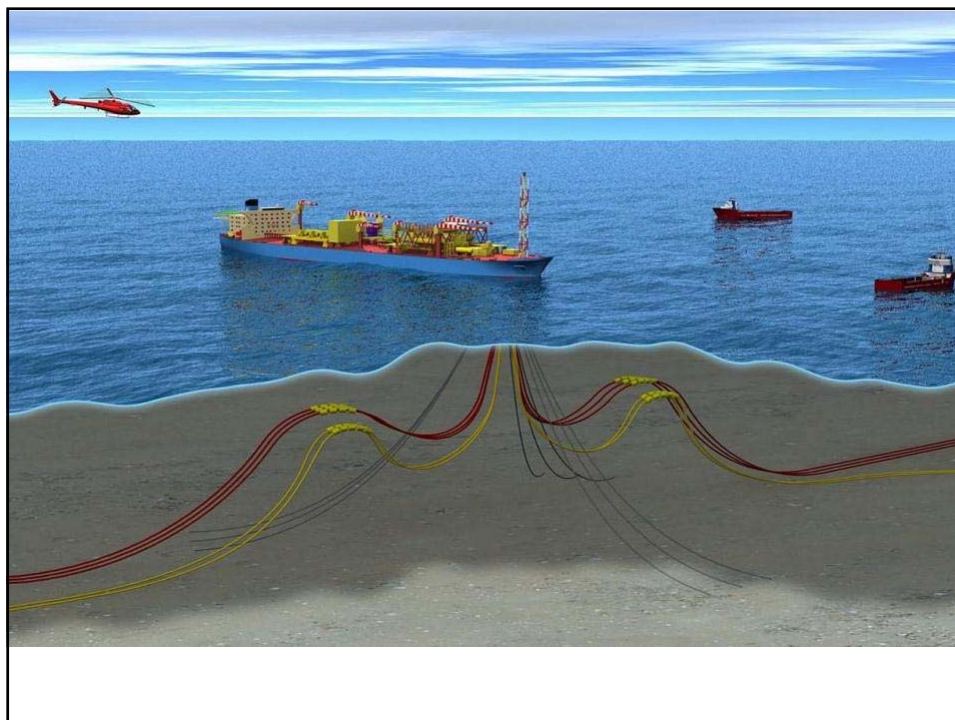
Petroleumskontrakter: fellestrekk

- Kontraktshierarkier og komplekse prosjekter med operatøren på topp – sterkt styringsperspektiv
- Feil og forsinkelser forplanter seg – endringsbehov
- Prosjektene utvikler seg underveis – endringsbehov
- Stor risiko og skadepotensiale – egne ansvarsregimer

Noen ulike innretninger og begreper

- Mobile innretninger (borerigger mv) og plattformer, produksjons- og lagringsenheter (FSO, FPSO, “topside” etc)
- Transportmåter: rørledningstransport vs bøyelasting mv
- Ulike fartøyer; seismikk, supply, subsea, tungløft etc

Fabrikasjonskontrakter: innledning

- Avansert form for tilvirkning – EPC: prosjektering, innkjøp og bygging i varierende grad
- Forholdet mellom totalkontrakter og fabrikasjon
- Beslektede kontraktsformer
  - Entreprise
  - Skipsbygging
- Hvorfor fabrikasjon?

NF-familien av standardkontrakter

- De ulike standardene – NF, NTK, NSC 05 mv, også innflytelse på andre områder
- Anvendelsesområde – forholdet mellom NF og NTK
- Anvendelse og praktisk innflytelse

Kontraksstandarder – avtalte standarder (“agreed documents”)

- Den underliggende standardiseringstanken – hvorfor standardisere?
- Rettslig karakteristikk og betydning av avtalte standarder – generelt
- Særlig om NF som avtalt standard – bakgrunn og betydning

NF-kontraktenes oppbygging

- Forholdet mellom avtaledokumentet, vilkårene og vedleggene
- De viktigste vedleggene:
  - Vedlegg A – Arbeidsomfanget
  - Vedlegg B – Vederlagsformatet
  - Vedlegg C – Schedule
  - Vedlegg E – Spesifikasjoner
  - Vedlegg G – Selskapets leveranser
- Endringssystemet som påle i kontrakten – art 12-16

Typiske kontraktsrisikoer

- Designutvikling
- Tidsrisiko
- Pris/kostnadsrisiko
  - Særlig om vederlagsformatet som nøkkel til risikoplassering
- Beskadigelsesrisiko
  - Knock-for-knock systemet

Noen særlige tolkningsspørsmål

- Utgangspunkt – objektiv tolkning
- Forholdet mellom vilkårene og vedleggene – kontraktens eget forrangssystem
- Forholdet mellom kontraktene og bakgrunnsretten
  - Nominelt kjøpsloven
  - I praksis sterkere beslektet med entrepriser
- Kontraktenes formalkrav og alminnelige kontraktsrettslige prinsipper